

ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილება №047.11

1. ფაქტები

შ.შ.-მ ნ.ქ.-ს საადვოკატო მომსახურება სამოქალაქო საქმეზე, კერძოდ, უძრავ ქონებაზე არსებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმებასთან და მის სახელზე აღრიცხვასთან დაკავშირებით გაუწია 2009 წელს. შ.შ.-მ მიიღო რა კლიენტისაგან უძრავ ქონებასთან დაკავშირებით საბუთები 2005 წლის მდგომარეობით, სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების მოთხოვნით მიმართა სასამართლოს ისე, რომ არ აუღია საჯარო რეესტრის ახალი ამონაწერი. სასამართლო განჩინებით დაკმაყოფილდა ადვოკატის მოთხოვნა და გაუქმდა უძრავ ქონებაზე არსებული ყადაღა, ხოლო საჩივრის ავტორს ყადაღის შეწყვეტის რეგისტრაციაზე უარი ეთქვა საჯარო რეესტრის გადაწყვეტილებით იმ საფუძველით, რომ 2009 წლის ნოემბრის მდგომარეობით უძრავ ქონებაზე ყადაღა არ იყო რეგისტრირებული. შ.შ.-მ 2009 წლის ნოემბერში შესთავაზა ნ.ქ.-ს, რომ თუკი არსებობდა ადამიანი, რომელსაც სჭირდებოდა სამართლებრივი დახმარება, მიეყვანა მასთან, ხოლო მიღებული ჰონორარის ნახევარს მას გადაუხდიდა (დაუბრუნებდა), სასამართლო გადაწყვეტილებით დაკისრებული თანხის მისთვის გადახდის მიზნით. შ.შ.-ს 2008 წლის 3 მაისიდან 2010 წლის 21 იანვრამდე შეწყვეტილი ჰქონდა ადვოკატთა ასოციაციის წევრობა.

2. პროცესუალური ისტორია

2011 წლის 13 მაისს მოქალაქე ნ.ქ.-მ საჩივრით მიმართა საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისიას და მოითხოვა ადვოკატ შ.შ.-სთვის დისციპლინური პასუხისმგებლობის დაკისრება. საპროცესო კოლეგიამ გამოიტანა გადაწყვეტილება ადვოკატ შ.შ.-ს მიმართ დისციპლინური დევნის აღმდგრის თაობაზე. საპროცესო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ საქმეში არსებული ფაქტობრივი გარემოებების დადასტურების შემთხვევაში ადვოკატ შ.შ.-ს მიერ შეიძლება დარღვეულად ჩაითვლილიყო ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-5 პუნქტი. საპროცესო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ შ.შ.-მ არ განახორციელა კვალიფიციური და კეთილსინდისიერი წარმომადგენლობა, ვინაიდან იგი ენდო მხარის მიერ წარმოდგენილ 4 წლის წინ შეგროვებულ დოკუმენტაციას და საჯარო რეესტრში უძრავი ქონების სამართლებრივი მდგომარეობის შემოწმების გარეშე შეუდგინა მას ყადაღის მოხსნის შესახებ განცხადება და აწარმოა საქმე სასამართლოში, მაშინ როდესაც უძრავ ქონებაზე აღარ არსებობდა უზრუნველყოფის ღონისძიება. საპროცესო კოლეგიამ მიიჩნია, რომ მართალია იმ დროს, როდესაც ადვოკატი ნ.ქ.-ს უწევდა საადვოკატო მომსახურებას მას შეწყვეტილი ჰქონდა ადვოკატთა ასოციაციის წევრობა, მაგრამ ვინაიდან იგი აღნიშნულის შესახებ არ ფლობდა ინფორმაციას, მოქმედებდა როგორც ადვოკატი და საჩივრის შემოტანისას შ.შ.-ს უკვე აღდგენილი ჰქონდა წევრობა, კოლეგიამ შესაძლებლად ჩათვალა ემსჯელა ადვოკატ შ.შ.-ს მიერ ეთიკის კოდექსის სავარაუდო დარღვევებზე.

განხილვის კოლეგიამ იმსჯელა ადვოკატ შ.შ.-ს მიერ შემდეგი მუხლების დარღვევაზე: ა) ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-10 პუნქტი „ადვოკატს არა აქვს უფლება გადაუხადოს გადასახადი, საკომისიო ან ნებისმიერი სხვა სახის კომპენსაცია პირს, კლიენტისათვის პირადად მისი რეკომენდირებისათვის“, ბ) ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-5 პუნქტი „ადვოკატმა კვალიფიციურად და კეთილსინდისიერად უნდა მისცეს რჩევა კლიენტს და განახორციელოს წარმომადგენლობა“, გ) ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-11 პუნქტი „ადვოკატი უნდა ცდილობდეს მიაღწიოს დავის მინიმალური დანახარჯებით გადაწყვეტას, საქმის გარემოებების გათვალისწინებით, კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე ადვოკატმა კლიენტს უნდა ურჩიოს საქმის მორიგებით დასრულება.“

3. სამართლებრივი ანალიზი

საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის ეთიკის კომისია გაეცნო საქმის მასალებს, მოისმინა მხარეთა ახსნა-განმარტებები და მიიჩნევს, რომ შ.შ.-ს არ უნდა დაეკისროს დისციპლინური პასუხისმგებლობა.

დაირღვა თუ არა ადვოკატის მიერ ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული ვალდებულება - „ადვოკატს არა აქვს უფლება გადაუხადოს გადასახადი, საკომისიო ან ნებისმიერი სხვა სახის კომპენსაცია პირს, კლიენტისათვის პირადად მისი რეკომენდირებისათვის“ (ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-10 პუნქტი).

ეთიკის კომისია განმარტა, რომ ადვოკატის მხრიდან რეკომენდირების გადასახადის გადახდის აკრძალვა ეხება არა მხოლოდ გადასახადის, საკომისიოს ან ნებისმიერი სხვა სახის კომპენსაციის გადახდას, არამედ აღნიშნულის დაპირებას და/ან შეთავაზებასაც.

მოცემულ შემთხვევაში, როგორც საჩივრის ავტორის პრეტენზიიდან ირკვევა და რასაც შემდგომ თავად ადვოკატიც ადასტურებს, მან ყოფილ კლიენტს ნ.ქ.-ს შესთავაზა, თუ მის გარშემო არსებობდა ადამიანი, რომელსაც ესაჭიროებოდა სამართლებრივი დახმარება, რეკომენდაცია გაეწია მისთვის, როგორც ადვოკატისთვის. „ნებისმიერი სხვა სახის კომპენსაციის“ გადახდის შეპირებას წარმოადგენდა ის გარემოება, რომ ადვოკატმა აღნიშნული რეკომენდაციის სანაცვლოდ საჩივრის ავტორს შესთავაზა, რომ მიყვანილი კლიენტისაგან საადვოკატო მომსახურებისთვის მიღებული ჰონორარიდან გადაუხდიდა მას იმ თანხას, რომლის დაბრუნებასაც სთხოვდა ყოფილი კლიენტი. კომპენსაციის გადახდის აკრძალვა მოიცავს, რომ რეკომენდატორ პირს ადვოკატი არ უნდა დაპირდეს არანაირ ქონებრივ სარგებელს. ამ შემთხვევაში ნორმა მოიცავს არა მარტო ქმედებას, არამედ ამ ქმედების დაპირებას, იმის მიუხედავად შემდგომში შეასრულა თუ არა ადვოკატმა აღნიშნული ქმედება. თუმცა განხილვის კოლეგიამ ჩათვალა, რომ ვერ მიიჩნევს იმ პირს ადვოკატად და ვერ გაავრცელებს მასზე ეთიკის კოდექსის მოქმედებას, რომელსაც სადავო ქმედების განხორციელებისას შეწყვეტილი აქვს ადვოკატთა ასოციაციის წევრობა, რომც დაუშვას ის გარემოება, რომ აღნიშნულის თაობაზე ცნობილი არ იყო თავად შ. შ.-სთვის და ის სუბიექტურად მოქმედებდა, როგორც ადვოკატი. შ.შ.-ს სადავო ქმედება არ იყო განგრძობადი, მის მიერ ეთიკის კოდექსის 8.10 მუხლის დარღვევა მოხდა იმ დროს, როცა ის არ იყო ადვოკატი. განხილვის კოლეგია აღნიშნავს, რომ საპროცესო კოლეგიამ ადვოკატის მიმართ დისციპლინური დევნის აღძვრისას იხელმძღვანელა ადვოკატის სუბიექტური დამოკიდებულების გათვალისწინებით ჩათვალა რა, რომ შ.შ. „რომლისთვისაც უცნობი იყო ადვოკატთა ასოციაციის წევრობის შეწყვეტის თაობაზე 2009 წელს ნ.ქ.-ს სამართლებრივ მომსახურებას უწევდა იმ რწმენით, რომ იყო ადვოკატი და მას ევალუბოდა იმ პრინციპების დაცვა რაც გათვალისწინებულია „ადვოკატთა შესახებ“ კანონითა და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით. ამასთან, საჩივრის ეთიკის კომისიაში შემოსვლისას იგი აღდგენილი იყო ადვოკატთა ასოციაციის წევრად და ეთიკის კომისია უფლებამოსილი იყო ემსჯულა მის მიერ ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის შესაძლო დარღვევის თაობაზე.

განხილვის კოლეგიის მოსაზრებით, დისციპლინური წარმოებისათვის გადამწყვეტია ობიექტური ფაქტორი, კერძოდ სადავო ქმედების განხორციელების დროს ადვოკატი იყო თუ არა ადვოკატთა ასოციაციის წევრი. როგორც ადვოკატთა ასოციაციის აღმასრულებელი საბჭოს ბრძანებით და ადვოკატთა ასოციაციის მიერ გაცემული ცნობით დგინდება სადავო ქმედების განხორციელების დროს 2009 წლის ნოემბერში ადვოკატ შ. შ.-ს შეწყვეტილი ჰქონდა საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრობა.

ეთიკის კომისია აღნიშნავს, რომ ადვოკატ შ. შ.-ს მიერ დარღვეულია ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-10 პუნქტი რეკომენდაციისთვის გადასახადის დაუშვებლობის

შესახებ, თუმცა ადვოკატს ვერ დაეკისრება დისციპლინური პასუხისმგებლობა, ვინაიდან სადავო ქმედების ჩადენის დროს შეწყვეტილი ჰქონდა ადვოკატთა ასოციაციის წევრობა.

ადვოკატის მიერ დაირღვა თუ არა ვალდებულება „კვალიფიციურად და კეთილსინდისიერად მისცეს რჩევა კლიენტს და განახორციელოს წარმომადგენლობა“ (ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-5 პუნქტი).

მოცემულ შემთხვევაში საქართველოს ადვოკატთა ასოციაციის წევრთა რეესტრში არსებული მონაცემების თანახმად, შ.შ. წარმოადგენდა საერთო სპეციალიზაციის მქონე ადვოკატს და მას უფლება ჰქონდა დაეცვა კლიენტის ინტერესები სამოქალაქო სამართლის საქმეზე. რაც შეეხება, ადვოკატის მიერ საადვოკატო მომსახურების კეთილსინდისიერად განხორციელების ფაქტს, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე ვერ დგინდება მისი არაკეთილსინდისიერება. იგი მოქმედებდა კლიენტთან ნ.ქ.-სთან შეთანხმებით: გაუწია მას სამართლებრივი კონსულტაცია, შეუდგინა უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე განცხადება, სასამართლოში განახორციელა წარმომადგენლობა, რაც კლიენტისათვის სასურველი შედეგით დასრულდა. გაუქმდა ნ.ქ.-ს უძრავ ქონებაზე დადებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება. რაც შეეხება იმ გარემოებას, რომ ადვოკატმა არ გადაამოწმა საჯარო რეესტრში უძრავი ქონების სამართლებრივი მდგომარეობა და ისე მიმართა სასამართლოს, არ ჩაითვლება ადვოკატის არაკეთილსინდისიერებად. თავის მხრივ სასამართლომაც იმსჯელა აღნიშნულ საკითხზე და ისე დააკმაყოფილა განცხადება, რომ არ მოუთხოვია განმცხადებლისაგან საჯარო რეესტრის ახალი ამონაწერი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, განხილვის კოლეგია ვერ გაიზიარებს საპროცესო კოლეგიის მოსაზრებას და მიუთითებს, რომ ვერ დადასტურდა ადვოკატის მიერ ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-5 ნაწილის დარღვევა.

ადვოკატის მიერ არ დარღვეულა კვალიფიციურობისა და კეთილსინდისიერების ვალდებულება.

დაირღვა თუ არა ადვოკატის მიერ ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით დადგენილი ვალდებულება - „ადვოკატი უნდა ცდილობდეს მიაღწიოს დავის მინიმალური დანახარჯებით გადაწყვეტას, საქმის გარემოებების გათვალისწინებით, კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე ადვოკატმა კლიენტს უნდა ურჩიოს საქმის მორიგებით დასრულება.“ ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-8 მუხლის მე-11 პუნქტი.

განხილვის კოლეგია აღნიშნავს, რომ ადვოკატის ვალდებულება შეეცადოს საქმე მინიმალური დანახარჯით გადაწყვეტოს ირღვევა იმ შემთხვევაში, როდესაც დავის მოგვარების ხარჯიან და ნაკლებად ხარჯიან გზას შორის ადვოკატი კლიენტის ინფორმირებისა და თანხმობის გარეშე ირჩევს ხარჯიან გზას. საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე საჩივრის ავტორის მოთხოვნის უძრავ ქონებაზე არსებული სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე სასამართლოსადმი მიმართვამდე საჯარო რეესტრში უძრავი ქონების სამართლებრივი მდგომარეობის გარკვევა წარმოადგენდა ნაკლებად ხარჯიან გზას, ვინაიდან აღარ იარსებებდა სასამართლოსადმი მიმართვის აუცილებლობა. საქმის ასეთი შედეგით დასრულების მიუხედავად ეთიკის კომისიის შეფასებით ადვოკატს არ დაურღვევია დავის მინიმალური დანახარჯით გადაწყვეტის პრინციპი. ეთიკის კომისიის მოსაზრებით, იმის გათვალისწინებით, რომ კლიენტის მიერ მიწოდებული საბუთების საფუძველზე ადვოკატისთვის ცნობილი იყო უძრავ ქონებაზე ყადაღის არსებობის შესახებ, არც კლიენტს უთხოვია მისთვის აღნიშნული ინფორმაციის გადამოწმება, ის, რომ ადვოკატმა დამოუკიდებლად არ გადაამოწმა ენდო რა კლიენტის მიერ მიწოდებულ დოკუმენტაციას ვერ ჩაითვლება დავის მინიმალური დანახარჯით გადაწყვეტის პრინციპის დარღვევად. ადვოკატის ქმედებაში არ ვლინდება განზრახვა ან უხეში გაუფრთხილებლობა, რაც აღნიშნული პრინციპის დარღვევის წინაპირობას წარმოადგენს. ამასთან, ეთიკის კომისია აღნიშნავს, რომ უძრავ ქონებაზე არსებული ყადაღის მოხსნის შესახებ ინფორმაცია საჯარო რეესტრის დღეს არსებული სისტემით

საჯარო რეესტრის შესახებ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის ა) ქვეპუნქტის თანახმად ხელმისაწვდომია მხოლოდ იმ პირთათვის ვინც განცხადებით მიმართავს და მომსახურების შესაბამის საფასურს გადაიხდის საჯარო რეესტრის ამონაწერის განახლების მიზნით. ვინაიდან სასამართლო უძრავ ქონებასთან დაკავშირებით განცხადების მიღებისას, როგორც წესი, ითხოვს საჯარო რეესტრის განახლებულ ამონაწერს, საადვოკატო პრაქტიკაში გავრცელებულია ამონაწერის განახლება სასამართლოს მიერ მოთხოვნის შემთხვევაში და არა წინასწარ. ეტიკის კომისიამ გადაწყვეტილების მიღებისას მხედველობაში მიიღო ის გარემოება, რომ სასამართლოს არ მოუთხოვია ახალი საჯარო რეესტრის ამონაწერი ისე დააკმაყოფილა განცხადება სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიების გაუქმების თაობაზე.

ეთიკის კომისია სასამართლოს გადაწყვეტილებასთან დაკავშირებით, რომლითაც ადვოკატს დაეკისრა კლიენტის მიერ გადახდილი თანხის უკან დაბრუნება აღნიშნავს, რომ ადვოკატსა და კლიენტს შორის სახელშეკრულებო ურთიერთობიდან გამომდინარე ვალდებულებები და ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნა სამოქალაქო სამართლით რეგულირდება, რაც განსხვავდება ადვოკატთა პროფესიული ეტიკის სამართლისგან და ადვოკატის ქმედებათა შეფასებისას ვერ დაეყრდნობა აღნიშნულ სასამართლო გადაწყვეტილებაში მოცემულ მსჯელობას. ადვოკატის მიერ არ დარღვეულა აღნიშნული ვალდებულება. ადვოკატ შ.შ.-ს არ დაეკისრა დისციპლინური პასუხისმგებლობა.